

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
дисципліни

Міжнародна банківська справа

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**
спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**
освітня програма **«Міжнародні фінанси»**
вид дисципліни: **за вибором**
факультет **Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Укладач:

Доцент кафедри міжнародного бізнесу
та економічної теорії Легостаєва О.О.

2020/2021 навчальний рік

РОЗШИРЕНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Загальна характеристика банківської системи

Історичний досвід та передумови створення банківської системи.
Етапи створення дворівневої банківської системи.
Суб'єкти банківської системи та їх загальна характеристика.

Тема 2. Банківська система України.

Суть, типи, принципи та функції.
Банківська система: суть та місце в фінансовоекономічній системі країни.
Принципи побудови та типи банківських систем.
Вимоги до діяльності та функції банківської системи.
Структурні компоненти банківської системи України.
Інфраструктура та структура банківської системи України.
Національний банк України: правові основи функціонування.
Банки другого рівня як невід'ємна складова банківської системи України.

Тема 3. Центральний банк України – НБУ

Етапи становлення та розвитку Національного банку України. Статус та основні функції НБУ.
Грошово-кредитна політика НБУ: нормативно-правові засади та сучасні інструменти й механізм грошово-кредитної політики.
Ліквідність банківської системи України. Сучасний стан ліквідності. Основні напрями вдосконалення управління ліквідністю банківської системи України.

Тема 4. Організаційна структура та операції комерційного банку

Управління та відділення банку. Правління. Організаційна структура банку.
Функції та операції комерційних банків.
Кредитні операції банків.
Операції з цінними паперами.
Касові операції банків.
Операції з дорогоцінними металами.
Розрахункові операції банків.
Міжнародні кореспондентські банківські відносини.
Організація міжбанківських відносин.
Акредитивна та інкасова форма розрахунків.

Тема 5. Оцінка діяльності банку та його фінансовий стан

Основи банківського менеджменту
Ліквідність і платоспроможність банку.

Доходи та витрати банку: поняття та механізм управління.
Прибутковість банку, фактори, що впливають на рівень прибутковості банків.

Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності.

Фінансова стійкість банку, її сутність та значення, показники оцінювання.

Тема 6. Банківські системи зарубіжних країн

Особливості формування та умови функціонування банківських систем країн ринкової економіки: США, Німеччини, Англії, Італії, Японії та Росії.

Особливості та етапи створення банківської системи України.

Тема 7. Особливості функціонування транснаціональних банків

Організаційна структура ТНБ.

Основні види діяльності.

Оцінка та стратегія політичного ризику в діяльності банків.

Основні напрямки конкурентної стратегії банків.

Тема 8. Реєстрація та порядок роботи банків в офшорних територіях

Цілі створення, можливості та переваги офшорних банків.

Процедура та вартість реєстрації офшорного банку. Офшорні банківські центри.

Банківський паспорт.

Тема 9. Банківська діяльність міжнародних фінансових організацій

В різних країнах. Кредитні операції МВФ та роль кредитів МВФ у міждержавному регулюванні, стабілізаційні програми фонду

Група Всесвітнього банку.

Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Формування ресурсів банку.

Міжнародна асоціація розвитку.

Міжнародна фінансова корпорація.

Банк міжнародних розрахунків.

Участь України в діяльності міжнародних фінансових організацій.

Тема 10. Базельські угоди

Основоположні цілі та роль внутрішнього контролю.

Основні елементи процесу внутрішнього контролю.

Управлінський контроль та культура контролю.

Визначення стратегічних задач та кола корпоративних цінностей кредитної установи.

Цілі, функції та принципи внутрішнього аудиту. Зовнішній аудит банку.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1.

Загальна характеристика банківської системи

Питання до семінарських занять

1. Історичний досвід банківської системи.
2. Етапи створення банківської системи.
3. Суб'єкти банківської системи та їх загальна характеристика.

Тема 2.

Банківська система України.

Питання до семінарських занять

1. Банківська система: суть та місце в фінансовоекономічній системі країни.
2. Вимоги до діяльності та функції банківської системи.
3. Структурні компоненти банківської системи України.
4. Національний банк України: правові основи функціонування.
5. Банки другого рівня як невід'ємна складова банківської системи України.

Тема 3.

Центральний банк України – НБУ

Питання до семінарських занять

1. Етапи становлення та розвитку Національного банку України.
2. Грошово-кредитна політика НБУ: нормативно-правові засади та сучасні інструменти й механізм грошово-кредитної політики.
3. Ліквідність банківської системи України.
4. Основні напрями вдосконалення управління ліквідністю банківської системи України.

Тема 4.

Організаційна структура та операції комерційного банку

Питання до семінарських занять

1. Управління та відділення банку.
2. Функції та операції комерційних банків.
3. Кредитні операції банків.
4. Операції з цінними паперами.
5. Касові операції банків.
6. Операції з дорогоцінними металами.
7. Розрахункові операції банків.

8. Міжнародні кореспондентські банківські відносини.
9. Організація міжбанківських відносин.
10. Акредитивна та інкасова форма розрахунків.

Тема 5.

Оцінка діяльності банку та його фінансовий стан Питання до семінарських занять

1. Основи банківського менеджменту
2. Ліквідність і платоспроможність банку.
3. Доходи та витрати банку: поняття та механізм управління.
4. Прибутковість банку, фактори, що впливають на рівень прибутковості банків.
5. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності.
6. Фінансова стійкість банку, її сутність та значення, показники оцінювання.

Тема 6.

Банківські системи зарубіжних країн Питання до семінарських занять

1. Особливості формування та умови функціонування банківських систем країн ринкової економіки: США, Німеччини, Англії, Італії, Японії та Росії.
2. Особливості та етапи створення банківської системи України.

Тема 7.

Особливості функціонування транснаціональних банків Питання до семінарських занять

1. Організаційна структура ТНБ.
2. Основні види діяльності.
3. Оцінка та стратегія політичного ризику в діяльності банків.
4. Основні напрямки конкурентної стратегії банків.

Тема 8.

Реєстрація та порядок роботи банків в офшорних територіях Питання до семінарських занять

1. Цілі створення, можливості та переваги офшорних банків.
2. Процедура та вартість реєстрації офшорного банку.
3. Офшорні банківські центри.
4. Банківський паспорт.

Тема 9.
Банківська діяльність міжнародних фінансових організацій
Питання до семінарських занять

1. В різних країнах. Кредитні операції МВФ та роль кредитів МВФ у міждержавному регулюванні, стабілізаційні програми фонду
2. Група Всесвітнього банку.
3. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Формування ресурсів банку.
4. Міжнародна асоціація розвитку.
5. Міжнародна фінансова корпорація.
6. Банк міжнародних розрахунків.
7. Участь України в діяльності міжнародних фінансових організацій.

Тема 10.
Базельські угоди
Питання до семінарських занять

1. Основоположні цілі та роль внутрішнього контролю.
2. Основні елементи процесу внутрішнього контролю.
3. Управлінський контроль та культура контролю.
4. Визначення стратегічних задач та кола корпоративних цінностей кредитної установи.
5. Цілі, функції та принципи внутрішнього аудиту. Зовнішній аудит банку.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Тестові завдання

1. Поточний рахунок використовується для зберігання:
 - а) власних коштів;
 - б) власних та залучених коштів;
 - в) залучених коштів.
2. Поточний рахунок закривається:
 - а) при ліквідації підприємства;
 - б) при відсутності коштів на рахунку підприємства;
 - в) при відсутності операцій на рахунку;
 - г) згідно із заявою власника рахунку після попередження банку;
 - д) а, г.
3. Банк відкриває поточний рахунок:
 - а) бюджетним установам;
 - б) юридичним особам діючим не залежно від форм власності;
 - в) суспільним установам;
 - г) підприємцям;
 - д) релігійним установам.
4. Товарна форма кредиту, яка визначає відносини з питань перерозподілу матеріальних фондів і характеризує кредитну угоду між двома суб'єктами господарської діяльності має назву:
 - а) комерційний кредит;
 - б) лізинговий кредит;
 - в) споживчий кредит;
 - г) бланковий кредит;
 - д) консорціумний кредит.
5. Відносини між зацікавленими сторонами, одна з яких передає, а інша бере на себе відповідальність за управління власністю, майном:
 - а) гарантійні операції;
 - б) факторингові операції;
 - в) трастові операції;
 - г) лізингові операції;
6. Будь-яка особа (фізична чи юридична), яка має з банком відносини фінансового характеру (банк надає кошти у вигляді безстрокових або строкових депозитів; надає кредит; продає цінні папери власної емісії; має дебіторську заборгованість за операціями з клієнтами банку та банком та інше) має назву:
 - а) контрагент;
 - б) інсайдер;
 - в) кредитор.
7. Найвищим органом управління банком є:

- а) правління;
- б) дирекція (для ТОВ);
- в) загальні збори товариств;
- г) ревізійна комісія.

8. Статутний фонд комерційних банків формується лише за рахунок:

- а) бюджетних коштів;
- б) коштів, отриманих у кредит під заставу власного майна;
- в) власних коштів;
- г) змішане фінансування.

9. До основного капіталу належать:

- а) субординований капітал;
- б) прибуток поточного року;
- в) резерви під стандартну заборгованість інших банків;
- г) прибуток минулих років;
- д) фактично сплачений зареєстрований статутний капітал.

10. Каси, які працюють на прийом готівкових коштів протягом операційного дня та після його закінчення мають назву:

- а) операційні;
- б) приходні;
- в) вечірні;
- г) усі відповіді правильні.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Історичний досвід та передумови створення банківської системи.
2. Етапи створення дворівневої банківської системи.
3. Суб'єкти банківської системи та їх загальна характеристика.
4. Етапи становлення та розвитку
5. Національного банку України.
6. Статус та основні функції НБУ.
7. Грошово-кредитна політика НБУ.
8. Ліквідність банківської системи України.
9. Сучасний стан ліквідності.
10. Основні напрями вдосконалення управління ліквідністю банківської системи України.
11. Особливості формування та умови функціонування банківських систем США.
12. Особливості формування та умови функціонування банківських систем Німеччини.
13. Особливості формування та умови функціонування банківських систем Англії.
14. Особливості формування та умови функціонування банківських систем Італії.
15. Особливості формування та умови функціонування банківських систем Японії.
16. Особливості формування та умови функціонування банківських систем Росії.
17. Особливості та етапи створення банківської системи України.
18. Управління та відділення банку.
19. Організаційна структура банку.
20. Функції та операції комерційних банків.
21. Кредитні операції банків.
22. Операції з цінними паперами.
23. Касові операції банків.
24. Операції з дорогоцінними металами.
25. Розрахункові операції банків.
26. Міжнародні кореспондентські банківські відносини.
27. Організація міжбанківських відносин.
28. Акредитивна та інкасова форма розрахунків.
29. Основи банківського менеджменту.
30. Ліквідність і платоспроможність банку.
31. Доходи та витрати банку: поняття та механізм управління. Прибутковість банку, фактори, що впливають на рівень прибутковості банків.
32. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності.

33. Фінансова стійкість банку, її сутність та значення, показники оцінювання.
 34. Організаційна структура ТНБ.
 35. Основні види діяльності ТНБ.
 36. Оцінка та стратегія політичного ризику в діяльності банків.
 37. Основні напрямки конкурентної стратегії банків.
 38. Цілі створення, можливості та переваги офшорних банків.
- Процедура та вартість реєстрації офшорного банку.
39. Офшорні банківські центри.
 40. Банківський паспорт.
 41. Кредитні операції МВФ та роль кредитів МВФ у міждержавному регулюванні, стабілізаційні програми фонду
 42. Група Всесвітнього банку.
 43. Міжнародний банк реконструкції та розвитку.
 44. Формування ресурсів банку.
 45. Міжнародна асоціація розвитку.
 46. Міжнародна фінансова корпорація.
 47. Банк міжнародних розрахунків.
 48. Участь України в діяльності міжнародних фінансових організацій.
 49. Основоположні цілі та роль внутрішнього контролю.
 50. Основні елементи процесу внутрішнього контролю.
 51. Управлінський контроль та культура контролю.
 52. Визначення стратегічних задач та кола корпоративних цінностей кредитної установи.
 53. Цілі, функції та принципи внутрішнього аудиту.
 54. Зовнішній аудит банку.

